

**« ЗАТВЕРДЖЕНО »
« 04 » березня 2009 року**

Директор ВАТ «СТ «ІЛЛІЧІВСЬКЕ»

_____ Ю.П. Гришан

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ
ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ”**

м. Київ, 2009р.

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. „Правила добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ” (надалі – **Правила**) розроблені відповідно до Закону України „Про страхування” №85/96-ВР від 07 березня 1996 р. зі змінами і доповненнями, норм цивільного та іншого законодавства України;

1.2. На підставі цих Правил, Договорів добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ (надалі – **Договори**) Страховик здійснює добровільне страхування майна юридичних та фізичних осіб (надалі – **Майна**) від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ;

1.3. Ці Правила регулюють відносини між Страховиком та Страхувальником у сфері страхування майнових інтересів фізичних та юридичних осіб, пов'язаних з володінням, користуванням, розпорядженням Майном на випадок завдання збитків внаслідок пошкодження або знищення Майна фізичної або юридичної особи - Страхувальника при настанні визначених Договором страхових випадків;

1.4. За Договором страхування Майна від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, укладеним відповідно до цих Правил, Страховик приймає на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування (подати допомогу, виконати послугу) Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі, в межах обумовленої Договором страхової суми, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі та виконувати інші умови Договору;

1.5. У разі невідповідності окремих положень цих Правил нормам законодавства України, в тому числі внаслідок внесення змін до законів України, такі окремі положення перестають діяти. У Договорі Страхувальником та Страховиком може бути передбачено, що окремі положення цих Правил не включаються в Договір і не діють у конкретних умовах страхування. У випадку, коли конкретні умови Договору не узгоджуються з положеннями цих Правил, застосовуються умови, визначені Сторонами Договору;

1.6. Терміни, що використовуються в цих Правилах:

1.6.1. **АВАРІЙНИЙ СТАН** – критичний стан Майна, що виникає під впливом зовнішніх факторів та приводить до неможливості подальшої його нормальної експлуатації;

1.6.2. **СИСТЕМИ ПОЖЕЖОГАСІННЯ** - теплові замки зі зрошувачами (спринклери), резервуар для води, розподільний пристрій, вентилі, пожежна сигналізація, насоси, інші пристрої, а також труби, що підводяться та відносяться виключно до спринклерної системи;

1.6.3. **БУДІВЛІ** - це споруди, що складаються з несучих та огорожувальних або сполучених (несуче-огорожувальних) конструкцій, які утворюють наземні або підземні приміщення, призначені для проживання або перебування людей, розміщення устаткування, тварин, рослин, а також предметів;

1.6.3.1. **Вбудовані приміщення** - приміщення, що є частиною внутрішнього об'єму будівлі;

1.6.3.2. **Прибудовані приміщення** - приміщення, що прибудовані до основної будівлі та мають з нею хоча б одну спільну стіну;

1.6.3.3. **Вбудовано-прибудовані приміщення** - приміщення, частина внутрішнього об'єму яких є частиною внутрішнього об'єму основної будівлі, а інша частина – прибудованою;

1.6.3.4. **Суміжні (сусідні) приміщення** – приміщення, відділені одне від одного перегородкою, перекриттям або іншою подібною конструкцією, що розділяє їх постійно без вирізів або з постійно закритими вирізами по вертикалі або по горизонталі, при цьому приміщення дотичні один з одним кутами, суміжними (сусідніми) не вважаються;

1.6.3.5. **Елементи внутрішнього оздоблення будівлі, споруди, приміщення:**

- оздоблення стін та перегородок (гіпсокартон, шпалери, фарба, кахель, тощо);

- оздоблення підлоги (паркет, ламінат, лінолеум, плитка, тощо);

- оздоблення стелі (підвісна стеля, шпалери, фарба, тощо);

- вбудовані меблі;

- вхідні та внутрішні двері та дверні коробки, віконні рами та склопакети, скло та вітражі, звичайні та декоративні дверні та віконні ручки, дверні замки;

1.6.3.6. **Обладнання будівлі, споруди, приміщення:**

- санітарно-технічне обладнання;

- кондиціонери, вбудовані пилосбери, тощо;

- водопостачальне, каналізаційне, опалювальне обладнання;
- електролічильники;
- газові, водяні та тепло лічильники;
- вентиляційне обладнання;
- охоронні системи;
- системи пожежогасіння;

1.6.1.3.7. Інженерні мережі:

- електропроводка, радіо-, телефонна, телевізійна проводки, електричні дзвінки, антени, щогли, підземні кабелі, обладнання телефонного зв'язку;

1.6.3.8. **Зовнішнє оздоблення** – оздоблення, що знаходиться з зовнішнього боку будівлі, споруди, приміщення.

1.6.4. **ВАРТІСТЬ** – еквівалент цінності Майна, виражений у ймовірній сумі грошей:

1.6.4.1. **Балансова вартість** - вартість, за якою Майно відображається в балансі на момент укладання Договору або настання страхового випадку;

1.6.4.2. **Дійсна вартість Майна** – вартість, яка визначається за цінами і тарифами, що діють на момент укладення Договору або настання страхового випадку. Дійсна вартість може встановлюватись на основі оціночної вартості Майна, визначеної суб'єктом оціночної діяльності відповідно законодавства України;

1.6.5. **ВИБІРКОВЕ СТРАХУВАННЯ МАЙНА** - страхування частини Майна (за вибором);

1.6.6. **ВИБУХ** – швидкоплинний фізичний і (або) хімічний процес вивільнення великої кількості енергії (в тому числі теплової) за короткий проміжок часу, внаслідок якого виникає ударна хвиля (імпульс тиску), спроможна розповсюджуватися і руйнувати;

Вибухом резервуара (котлів, трубопроводу) вважається тільки такий вибух, коли стінки цього резервуара пошкоджені в такому обсязі, що відбувається раптове вирівнювання тиску всередині і зовні резервуара.

1.6.7. **ВИГОДОНАБУВАЧ** – особа, на користь якої укладено Договір, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку та яка призначається Страхувальником для отримання страхового відшкодування;

1.6.8. **ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАПОДІЯНОЇ МАЙНУ** - відшкодування її в натурі (передати річ того ж роду і такої ж якості, полагодити пошкоджену річ тощо) або відшкодування завданих збитків у повному обсязі. Розмір збитків, що підлягають відшкодуванню, визначається відповідно до реальної вартості втраченого Майна на момент настання страхового випадку або виконання робіт, необхідних для відновлення пошкодженої речі;

1.6.9. **ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ** - письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі Страхувальником, на користь якої укладено Договір, (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору;

1.6.10. **ЗАГИБЕЛЬ** – смерть тварин, птиці, тощо, які є живим Майном внаслідок будь-яких подій, крім загибелі внаслідок хвороби;

1.6.11. **ЗЕМЕЛЬНА ДІЛЯНКА** - це частина земної поверхні (в тому числі ґрунтовий шар) з установленими межами, певним місцем розташування, з визначеними щодо неї правами. Право власності на земельну ділянку розповсюджується на простір, що знаходиться над та під поверхнею ділянки на висоту і на глибину, необхідні для зведення житлових, виробничих та інших будівель і споруд;

1.6.11.1. **Ґрунт** - природно-історичне органо-мінеральне тіло, що утворилося на поверхні земної кори і є осередком найбільшої концентрації поживних речовин, основою життя та розвитку людства завдяки найціннішій своїй властивості – родючості;

1.6.11.2 **Земельні поліпшення** - результати будь-яких заходів, що приводять до зміни якісних характеристик земельної ділянки та її вартості. До земельних поліпшень належать матеріальні об'єкти, розташовані у межах земельної ділянки, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни призначення, а також результати господарської діяльності або

проведення певного виду робіт (зміна рельєфу, поліпшення ґрунтів, розміщення посівів, багаторічних насаджень, інженерної інфраструктури тощо);

1.6.11.3. **Невід'ємні поліпшення нерухомого Майна** - результати заходів, спрямованих на покращання технічного стану та (або) якісних характеристик земельної ділянки та (або) земельних поліпшень, відокремлення яких призведе до зменшення ринкової вартості відповідно земельної ділянки та (або) земельних поліпшень;

1.6.12. **ЗНИЩЕННЯ МАЙНА** – доведення Майна до повної непридатності для використання за його цільовим призначенням. Внаслідок знищення Майно перестає існувати або повністю втрачає цінність. Під втратою цінності Майна треба розуміти випадки, коли Майно фізично не перестає існувати але стає повністю непридатним для використання;

1.6.13. **ЗНОС (ЗНЕЦІНЕННЯ)** - втрата Майном своїх споживчих властивостей і вартості в процесі експлуатації;

1.6.14. **КОНСТРУКТИВНІ ЕЛЕМЕНТИ** - частини споруди (будівлі), які забезпечують її цілісність та необхідні технічні умови функціонування (фундамент, несучі стіни, міжповерхові перекриття, віконні та дверні отвори, сходи, конструкції даху, покрівля, в'їзна група);

1.6.15. **КОНСТРУКТИВНЕ ПОВНЕ ЗНИЩЕННЯ** - випадок, коли витрати на ремонт та відновлення Майна дорівнюють або перевищують його вартість;

1.6.16. **НЕРУХОМЕ МАЙНО (НЕРУХОМІСТЬ)** - земельна ділянка без поліпшень або земельна ділянка з поліпшеннями, які з нею нерозривно пов'язані, будівлі, споруди, їх частини, а також інше Майно, що згідно із законодавством належить до нерухомого Майна;

1.6.17. **НЕПРЯМИЙ ЗБИТОК** - додаткові витрати, що у випадку знищення Майна перевищують реальну вартість втраченого Майна, а в випадку його пошкодження перевищують межу необхідних витрат на відновлення;

1.6.18. **ОБ'ЄКТИ НЕЗАВЕРШЕНОГО БУДІВНИЦТВА** - будівлі, споруди або передавальні пристрої, які не введені в експлуатацію в установленому законодавством України порядку;

1.6.19. **ПАДІННЯ ЛІТАЮЧОГО АПАРАТУ** – падіння на Майно пілотованого літаючого апарату, його частин, вантажу та багажу, що ним перевозиться, а також розлив палива, що знаходиться в баках цього літаючого апарату;

1.6.20. **ПЕРЕДАВАЛЬНІ ПРИСТРОЇ** - земельні поліпшення, створені для виконання спеціальних функцій з передачі енергії, речовини, сигналу, інформації, тощо, будь-якого походження та виду на відстань (лінії електропередачі, трубопроводи, водопроводи, теплові та газові мережі, лінії зв'язку, тощо);

1.6.21. **ПЕРЕРВА ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА (ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ)** – період часу від повного припинення діяльності виробництва, іншої господарської діяльності Страхувальника внаслідок настання події, визнаної страховим випадком, до моменту його відновлення;

1.6.22. **ПЕРІОД ВІДШКОДУВАННЯ ПЕРЕРВИ ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЦТВА (ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ)** – період часу з дня повного фактичного припинення виробництва/господарської діяльності до дня його відновлення, протягом якого Страховик зобов'язаний відшкодувати понесені Страхувальником витрати;

1.6.23. **ПОВНЕ СТРАХУВАННЯ** - страхування Майна в повному обсязі за його дійсною вартістю;

1.6.24. **ПОДІБНЕ МАЙНО** - Майно, що за своїми характеристиками та (або) властивостями подібне до предмету договору страхування і має таку саму інвестиційну привабливість;

1.6.25. **ПОЖЕЖА** - процес горіння з відкритим полум'ям або без нього (тління) поза місцями, які спеціально для цього призначені, що може розповсюджуватися в часі та просторі;

Продукти згорання:

Задимлення – виділення диму в результаті пожежі;

Виділення сажі – виділення сажі в результаті пожежі;

Корозійний газ – виділення газу, здатного завдати шкоди Майну, що виникло внаслідок раптового і несподіваного нагрівання полімерних матеріалів;

1.6.26. **ПОШКОДЖЕННЯ ДИМОМ** - безпосереднє знищення або пошкодження Майна димом;

1.6.27. ПОТОЧНІ (ПОСТІЙНІ) ВИТРАТИ ПО ВІДНОВЛЕННЮ ВИРОБНИЦТВА (ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ) – це вимушені витрати, які Страхувальник несе у період перерви в процесі виробництва, іншої господарської діяльності з метою відновлення господарської діяльності в обсязі, який був до настання страхового випадку. Ці витрати розраховуються виходячи з суми реальних витрат Страхувальника за період перерви у процесі виробництва, господарській діяльності;

1.6.28. ПОШКОДЖЕННЯ МАЙНА – погіршення якості, зменшення цінності речі або доведення речі на якийсь час до непридатного для використання за її цільовим призначенням стану;

1.6.29. ПРАВО ВИМОГИ – це право Страховика вимагати від осіб, відповідальних за завданий збиток, відшкодування йому фактичних витрат в розмірі сплаченого страхового відшкодування та інших затрат Страховика, пов'язаних з настанням страхового випадку;

1.6.30. ПРЯМИЙ ЗБИТОК – визначається у розмірі реальної вартості втраченого Майна на момент настання страхового випадку або вартості виконання робіт, необхідних для відновлення пошкодженого Майна;

1.6.31. РУХОМЕ МАЙНО - матеріальні об'єкти, які можуть бути переміщеними без заподіяння їм шкоди;

1.6.32. СТРАХОВИЙ РИЗИК - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності і випадковості настання;

1.6.33. СТИХІЙНЕ ЛИХО (ЯВИЩЕ) – це надзвичайне природне явище, що діє з великою руйнівною силою, завдає значної шкоди району, в якому відбувається, порушує нормальну життєдіяльність населення. Поділяються на:

1.6.33.1. Геологічні:

Землетруси – пружні коливання в земній корі чи верхній частині мантиї, що викликають коливання земної поверхні, деформацію в земній корі та деформацію чи руйнування Майна;

Зсуви - це зміщення вниз по укосу під дією сил тяжіння великих ґрунтових мас, що формують схили гір, річок, озерних та морських терас;

Обвали, осипи - це відрив і катастрофічне падіння великих мас гірських порід, їх дроблення і скочування з круч, урвищ та схилів внаслідок послаблення зв'язаності гірських порід під дією процесів вивітрювання, підмиву, розчинення та дії сил тяжіння; осип - це нагромадження щебеню чи ґрунту біля підніжжя схилів;

Осідання, провалля, карстове провалля – осідання ґрунту, пов'язане з ущільненням ґрунту, зміною рівня ґрунтових вод, обрушенням карстових пустот, підземних виробок корисних копалин, вигорянням торф'яних покладів;

Камінепад – раптове обрушення гірських порід або скочування каміння з крутих схилів;

1.6.33.2. Метеорологічні, пов'язані з атмосферними опадами:

Злива (сильний дощ) – короткочасні атмосферні опади у вигляді дощу, які характеризуються великою інтенсивністю (кількість опадів за 1 годину 30 мм і більше);

Град – великий град, тобто частинки щільного льоду діаметром від 20 мм і вище, що випадають із купчасто-дощових хмар;

Дуже сильний снігопад – випадіння снігу за 12 годин 20 мм і більше;

Тиск снігу – пошкодження або руйнування будівель, споруд під вагою снігу у випадках, якщо тиск снігу перевищив навантаження, що були розраховані і закладені при проектуванні конкретного об'єкту;

1.6.33.3. Метеорологічні температурні:

Дуже сильний мороз – температура повітря мінус 30° С і ніжче;

Дуже сильна спека – температура повітря 35° С і вище;

1.6.33.4. Метеорологічні, інші:

Сильний вітер – швидкість вітру 25 м/с і більше, включаючи шквали і смерчі;

Сильне налипання снігу – шар мокрого замерзлого снігу на деревах, стовбурах, проводах електромережі і т.ін., завтовшки 35 мм і більше;

Схід снігових лавин - швидкий рух зі схилів гір вниз великих снігових мас через дію гравітаційної сили;

1.6.33.5. Гідрологічні:

Водопілля, паводі (високі рівні води) – проникнення води на земельну ділянку внаслідок сезонного або раптового підвищення рівня води у водоймах, що спричинено

таненням снігу, льодовиків, випаданням великої кількості опадів, утворенням крижаних заторів, вітровим нагоном, обвалом у русло рік гірських порід, що перешкоджають нормальному стоку води;

Підтоплення (підвищення рівня ґрунтових вод) – комплексний процес, що виявляється під дією техногенних і, частково, природних факторів, при якому в результаті порушення водного режиму і балансу території за розрахунковий період часу відбувається підвищення рівня ґрунтових вод;

Селі – це паводки з великою концентрацією ґрунту, мінеральних частин, каміння, уламків гірських порід;

1.6.34. **СТРАХОВЕ СВДОЦТВО (ПОЛІС, СЕРТИФІКАТ)** - документ, що є формою Договору та свідчить про укладання Договору;

1.6.35. **СПОРУДИ** - будівельні системи, пов'язані з землею, які створені з будівельних матеріалів, напівфабрикатів, устаткування та обладнання в результаті виконання будівельно-монтажних робіт;

1.6.36. **СТРАХУВАННЯ В ЧАСТЦІ** - страхування Майна на неповну вартість. Страховик відшкодовує збитки в сумі, пропорційній відношенню страхової суми до дійсної вартості Майна;

1.6.37. **СТРАХУВАЛЬНИКИ** – дієздатні фізичні особи та юридичні особи, які є власниками Майна або володіють і використовують Майно на законних підставах (по Договору найму, оренди, лізингу, переробки, ремонту, перевезення, комісії, зберігання, застави, тощо) та які уклали із Страховиком Договір;

1.6.38. **СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ (ПРЕМІЯ, ВНЕСОК)** - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором;

1.6.39. **СТРАХОВА СУМА** - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку;

1.6.40. **СТРАХОВЕ ВІДШКОДУВАННЯ** - страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми за Договором при настанні страхового випадку;

1.6.41. **СТРАХОВИЙ ВИПАДОК** - подія, передбачена Договором, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій третій особі;

1.6.42. **СТРАХОВИЙ ЗАХИСТ** - економічні, перерозподільні відносини, що складаються у процесі запобігання, подолання й відшкодування шкоди, заподіяної конкретному Майну юридичних і фізичних осіб.

1.6.43. **СТРАХОВИЙ РИЗИК** - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності і випадковості настання;

1.6.44. **СТРАХОВИЙ ТАРИФ** - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування;

1.6.45. **СТРАХОВИК** – фінансова установа (юридична особа), яка одержала у встановленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності та приймає на себе за Договором за певну винагороду (страхова премія) зобов'язання відшкодувати Страхувальнику заподіяну шкоду внаслідок настання страхового випадку;

В цих Правилах Страховик – Відкрите акціонерне товариство «Страхове товариство «ІЛЛІЧІВСЬКЕ».

1.6.46. **ТОВАРИ В ОБОРОТІ (ТОВАРНІ ЗАПАСИ)** – активи (сировина, напівфабрикати, комплектуючі вироби, готова продукція, товари, що придбані для реалізації і перебувають у власності Страхувальника), які придбані (отримані) та/або утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності або використовуються у процесі виробництва;

1.6.47. **УДАР БЛИСКАВКИ** – безпосередній перехід розряду блискавки на Майно з виникненням пожежі. **Блискавка** – явище, коли електричний заряд грозової хмари індукує заряд на земній поверхні під собою і заряди протилежного знаку навколо основи хмари;

1.6.48. **ЦІЛІСНИЙ МАЙНОВИЙ КОМПЛЕКС** - об'єкти, сукупність активів яких дає змогу провадити певну господарську діяльність із завершеним циклом виробництва. Цілісними Майновими комплексами є підприємства, установи, організації, а також їх структурні підрозділи (цехи, виробництва, дільниці тощо), які можуть бути виділені в

установленому порядку в самостійні об'єкти з подальшим складанням відповідного балансу і можуть бути зареєстровані як самостійні суб'єкти господарської діяльності;

1.6.49. **ФРАНШИЗА** - частина збитків Страхувальника, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є Майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону і пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням Майном;

2.2. Страхування за цими Правилами розповсюджується на Майно, що належить Страхувальнику на праві власності, оперативного управління, повного господарського відання, а також на Майно, яким Страхувальник володіє та/або користується на законних підставах (за договором найму, оренди, лізингу, переробки, підяду, комісії, зберігання, застави, іншими цивільно-правовими або господарськими договорами);

2.3. Застрахованим може бути як все Майно (повне страхування), так і його окрема частина (вибіркове страхування);

2.4. На страхування приймаються наступні види Майна:

2.4.1. Нерухоме майно:

2.4.1.1. будівлі, споруди, приміщення (квартири, дачі, житлові будинки, гаражі, лазні, господарські, виробничі та офісні будівлі, споруди та приміщення, об'єкти незавершеного будівництва, навіси, криті площадки, тощо);

2.4.1.2. конструктивні елементи будівель, споруд, приміщень (фундамент, несучі стіни, міжповерхові перекриття, віконні та дверні отвори, сходи, конструкції даху, покрівля, в'їзна група);

2.4.1.3. земельні ділянки з поліпшеннями або без поліпшень;

2.4.1.4. оздоблення будівель, споруд, приміщень;

2.4.1.5. обладнання будівель, споруд, приміщень (санітарно-технічне обладнання, кондиціонери, вбудовані пилосбирачі, водопостачальне, каналізаційне, опалювальне обладнання, електролічильники, газові, водяні та тепло лічильники, вентиляційне обладнання, охоронні системи, системи пожежогасіння, тощо);

2.4.2. Інженерні мережі (електропроводка, радіо-, телефонна, телевізійна проводки, електричні дзвінки, антени, щогли, підземні кабелі, обладнання телефонного зв'язку, тощо);

2.4.3. Інженерні споруди (дамби, тоннелі, естакади, мости, автомобільні дороги та залізниці; трамвайні колії; аеродроми; конструкції гідротехнічних споруд; промислові печі і труби; протиерозійні, протисельові, протилавинні, протизсувні та інші інженерні та природоохоронні споруди; зрошувальні, дренажні та інші інженерні меліоративні системи (осушення, обводнювання, тощо); очисні і каналізаційні споруди, тощо);

2.4.4. Передавальні пристрої (лінії електропередачі, трубопроводи, водопроводи, теплові та газові мережі, газопроводи, нафтопроводи; лінії зв'язку, тощо);

2.4.5. Рухоме майно:

2.4.5.1. Обладнання, механізми, включаючи промислові й енергетичні установки, виробничі і торгівельне устаткування, устаткування для енерго-, тепло- або водопостачання, приводні механізми, включаючи ремені, канати, ланцюги, двигуни, вантажні підіймачі, допоміжне складське устаткування, ємності, розподільні пристрої, труби і трубопроводи, включаючи рухомі приєднувальні рукави, інструмент, що використовується у виробництві, протипожежні засоби і установки;

2.4.5.2. Електронне обладнання, включаючи обчислювальну, телекомунікаційну, копіювальну, розмножувальну техніку, електронно-обчислювальні машини; точну механіку й оптику: вимірювальні прилади, фото-, кіно- і відеотехніка і т.п., запасні частини до обладнання, пересувне і переносне обладнання;

2.4.5.3. Резервуари та технологічне обладнання (апарати, трубопроводи і т.п.), яке необхідне для його використання за призначенням (вважається застрахованим за умови, що вони знаходяться в технологічному зв'язку між собою та використовуються для тих речовин та матеріалів, які були зазначені в технологічному регламенті, монтажно-технологічних схемах та інших документах, що визначають технологію використання);

2.4.5.4. Спеціальна та сільськогосподарська техніка, реманент;

2.4.5.5. Інше рухоме майно, в тому числі:

2.4.5.5.1. Предмети інтер'єру, домашнього вжитку, люстри, меблі, килими, мисливська зброя;

2.4.5.5.2. Будь-яка побутова техніка;

2.4.5.5.3. Будівельні матеріали;

2.4.6. Товари в обороті (товарні запаси).

2.5. На підставі цих Правил та на особливих умовах, встановлених Договором страхування, можуть бути застраховані:

2.5.1 Декоративні двері, вікна, дверні та віконні ручки, дверні замки, електричні дзвінки, тощо;

2.5.2. Скляні предмети (віконне і скло в дверях, скляні стіни, двері, перегородки, дзеркала, вітрини, вітражі або інші аналогічні вироби із скла, окремі елементи будинків або споруд, що виготовлені зі скла або склоподібних матеріалів, включаючи облицювання фасадів і стін, покрівлі, ліхтарі зі скла і подібних матеріалів, вивіски, гнуче скло);

2.5.3. Особисті речі (одяг, взуття тощо), музичні інструменти за постійним місцем проживання або за місцем тимчасового перебування Страхувальника;

2.5.4. Хутряні вироби, предмети або одяг з використанням хутра;

2.5.5. Ювелірні вироби, предмети із дорогоцінних металів, вироби з коштовних металів, коштовних та напівкоштовних каменів;

2.5.6. Колекції, картини, скульптури, що мають культурну цінність;

2.5.7. Пам'ятники та інші об'єкти культурної спадщини;

2.5.8. Грошові знаки (в тому числі готівка, що знаходиться в банкоматах), бланки цінних паперів, грошові знаки у вигляді монет, документи, що свідчать про право власності на майно, бланки суворої звітності, установчі документи;

2.5.9. Банкомати, засоби зчитування та обробки інформації;

2.5.10. Матеріальні носії (рухомі речі), в яких втілені об'єкти авторського права, підтвердженого документально;

2.5.11. Рекламні світлові установки, які мають скляні деталі та неонові або аналогічні наповнені газом трубчасті скляні лампи; спеціальні тимчасові і стаціонарні конструкції, розташовані на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїжджою частиною вулиць і доріг для розміщення зовнішньої реклами;

2.5.12. Експонати на виставках;

2.5.13. Продукція, умови зберігання якої вимагають дотримання спеціальних температурних умов;

2.5.14. Цілісні майнові комплекси;

2.5.15. Інші види майна, визначені Договором;

2.6. Якщо інше не передбачене умовами Договору, рухоме Майно вважається застрахованим в місці його постійного знаходження, що зазначається в Договорі;

2.7. Майно не вважається застрахованим, якщо протягом дії Договору Страхувальник втратив майновий інтерес, зазначений в п.2.2 цих Правил, щодо нього;

2.8. Страховик має право відмовитись від укладення Договору щодо страхування наступних видів Майна:

2.8.1. Майно, відносно якого у Страховика є сумніви щодо його походження або вартості цього Майна;

2.8.2. Будівлі, споруди, приміщення, які знаходяться в аварійному стані, або використовуються не за призначенням, або з порушенням техніки безпеки, правил експлуатації, пожежних та санітарних норм та правил, та Майно, що знаходиться в них;

2.8.3. Будівлі, споруди, приміщення, що знаходяться на території, якій загрожують обвал, зсув, паводь або інші стихійні лиха (явища) з моменту оголошення про їх загрозу або прийняття компетентними органами відповідного акту, рішення про можливість такої загрози;

2.8.4. Ордени, медалі, іменні знаки та нагороди;

2.8.5. Коштовні метали в самородках, злитках, дроті;

2.8.6. Технічні носії інформації комп'ютерних систем; слайди та фотознімки, аудіо - та відеокасети із записами, компакт-диски, інформація (бази даних, масиви інформації, що зберігаються на різноманітних носіях), інші носії інформації;

- 2.8.7. Предмети релігійного культу (крім офіційно зареєстрованих колекцій), філателістичні колекції, антикваріат;
- 2.8.8. Зброя (крім мисливської), вибухові речовини;
- 2.8.9. Ділова деревину, дрова на лісосіках та під час сплаву;
- 2.8.10. Кімнатні рослини, квітково-декоративні культури, посіви та інші насадження, включаючи саджанці та насіння;
- 2.8.11. Предмети, факт загибелі яких важко з'ясувати;
- 2.9. Предметом Договору страхування, якщо це передбачене Договором, можуть бути також майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з розумними і доцільними витратами, які він повинен здійснити при настанні страхового випадку, а саме:
- 2.9.1. Всі необхідні і доцільно здійснені витрати по рятуванню Майна, а також по зменшенню та/або запобіганню збитку і встановленню його розміру;
- 2.9.2. Витрати на заходи по відновленню пошкодженого та/або знищеного Майна, а саме по розбиранню і/або переміщенню будівель, споруд, обладнання на нове місце, повторний монтаж або відновлення частин Майна;
- 2.9.3. Витрати по прибиранню, зазначеної в Договорі території, від уламків (залишків) Майна, що було пошкоджене внаслідок страхового випадку;
- 2.9.4. Поточні (постійні) витрати, які несе Страхувальник в період перерви в процесі виробництва/господарської діяльності з метою відновити перерване виробництво/господарську діяльність, а саме:
- 2.9.4.1. Видатки на оплату праці працівників Страхувальника, які працюють на об'єкті, на якому припинено виробництво/господарська діяльність;
- 2.9.4.2. Обов'язкові платежі органам соціального страхування та інші обов'язкові платежі, визначені законом;
- 2.9.4.3. Збори, обов'язкові платежі, податок на землю, які підлягають сплаті незалежно від обсягу та результатів виробничої діяльності;
- Примітка:** на підставі цих Правил Страховик відшкодовує поточні (постійні) витрати, які продовжує нести Страхувальник в період перерви в процесі виробництва/господарської діяльності протягом всієї перерви, що розпочалася в період до 30-ти календарних днів з моменту знищення або пошкодження Майна внаслідок ризиків, зазначених в пп. 3.1.1.1 – 3.1.1.4 цих Правил. Страховик не відшкодовує поточні (постійні) витрати, які продовжує нести Страхувальник в період перерви в процесі виробництва/господарської діяльності протягом всієї перерви, що розпочалася в період з 31-го календарного дня з моменту знищення або пошкодження Майна внаслідок ризиків, зазначених в пп. 3.1.1.1 – 3.1.1.4 цих Правил, якщо інше не передбачено Договором.
- 2.9.5. Інші витрати, що повинен здійснити Страхувальник при настанні страхового випадку;
- 2.9.6. Договором можуть бути передбачені всі або частина додаткових витрат, що може понести Страхувальник внаслідок настання страхового випадку.

3. СТРАХОВІ ВИПАДКИ. СТРАХОВІ РИЗИКИ.

ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

3.1. Страховим випадком є знищення, загибель або пошкодження Майна внаслідок наступних страхових ризиків:

3.1.1. Вогневих ризиків:

- 3.1.1.1. Пожежі;
- 3.1.1.2. Пошкодження димом;
- 3.1.1.3. Вибуху;
- 3.1.1.4. Удару блискавки, що викликав пожежу;

3.1.2. Стихійного лиха (явища):

- 3.1.2.1. Землетрусу;
- 3.1.2.2. Зсуву;
- 3.1.2.3. Обвалу, осипу;
- 3.1.2.4. Осідання, провалля, карстового провалля;
- 3.1.2.5. Каменепаду;
- 3.1.2.6. Зливи (сильного дощу);

- 3.1.2.7. Граду (великого граду);
- 3.1.2.8. Дуже сильного снігопаду;
- 3.1.2.9. Тиску снігу, що виник внаслідок дуже сильного снігопаду;
- 3.1.2.10. Дуже сильного морозу;
- 3.1.2.11. Дуже сильної спеки;
- 3.1.2.12. Сильного вітру, включаючи шквали і смерчі;
- 3.1.2.13. Сильного налипання снігу;
- 3.1.2.14. Водопілля, паводі (високого рівня води);
- 3.1.2.15. Підтоплення (підвищення рівня ґрунтових вод);
- 3.1.2.16. Сходу снігової лавини;
- 3.1.2.17. Селю.

3.1.3. Падіння на Майно пілотованого літаючого апарату, його частин, вантажу та багажу, що ним перевозиться, а також розлив палива, що знаходиться в баках цього літаючого апарату.

3.2. Договір може бути укладений на випадок настання як всіх, так і окремих з перерахованих в пп. 3.1.1-3.1.3 цих Правил страхових ризиків.

3.3. Під ризиком «Пожежа» розуміється ймовірність заподіяння шкоди Майну пожежею, продуктами згоряння, а також заходами пожежогасіння, що вживаються з метою запобігання подальшого розповсюдження пожежі, якщо інше не передбачене умовами Договору.

При цьому не визнаються страховими випадками (знищення, загибель або пошкодження Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

3.2.1. Впливу корисного (робочого) вогню або тепла з метою обробки, ремонту Майна, або з іншою метою (наприклад, для сушіння, варіння, прасування, копчення, жаріння, гарячої обробки або плавлення металів, тощо);

3.3.2. Повільного виділенням тепла при бродінні, гнитті або інших уповільнених екзотермічних реакціях, які протікають внаслідок природних властивостей Майна;

3.3.3. Внутрішнього загоряння виробничого обладнання, побутових електроприладів, електронної апаратури і оргтехніки, якщо внутрішнє загоряння не було причиною виникнення подальшої пожежі;

3.3.4. Самозаймання, що виникло внаслідок природних властивостей Майна;

3.3.5. Пожежі, що виникла в результаті вибуху або удару блискавки, якщо ризик «Вибух» або «Удар блискавки» відповідно не були окремо застраховані;

3.3.6. Підпалу або інших протиправних дій третіх осіб, які спричинили пожежу;

3.3.7. Події, що відбулась за межами території, визначеної Договором;

3.4. Під ризиком «Вибух» розуміють ймовірність заподіяння шкоди Майну вибухом.

При цьому не визнаються страховими випадками (знищення, загибель або пошкодження Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

3.4.1. Вибухів, що протікають в камерах згоряння двигунів внутрішнього згоряння або аналогічних машин та агрегатів;

3.6.2. Вибухів вибухових речовин, крім вибуху газу;

3.4.3. Вибухів, що виникли внаслідок пожежі або удару блискавки, якщо ризики «Пожежа» або «Удар блискавки» не були окремо застраховані.

3.5. Під ризиком «Удар блискавки» розуміють ймовірність заподіяння шкоди Майну влученням блискавки, внаслідок якого виникла пожежа.

Вважаються страховими випадками пошкодження або знищення електричних установок внаслідок дії блискавки тільки в тому випадку, якщо блискавка безпосередньо фізично перейшла на пошкоджені або знищені при цьому електричні установки.

3.6. Під ризиком «Стихійне лихо (явище)» розуміють ймовірність заподіяння шкоди Майну стихійними явищами, зазначеними в п. 3.1.2 цих Правил.

При цьому не визнаються страховими випадками (знищення, загибель або пошкодження Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

3.6.1. Сильного вітру, швидкість якого не перевищувала 25м/с;

3.6.2. Проникнення у приміщення, будівлю, споруду дощу, снігу, граду або бруду крізь незачинені вікна, двері, а також через отвори, що виникли внаслідок ветхості, будівельних дефектів, або інші отвори, якщо ці отвори не виникли внаслідок сильного вітру;

3.6.3. Руйнування (пошкодження) гідростанцій, гребель, дамб;

3.6.4. Осідання, провалля, карстового провалля або іншого руху ґрунту в тому випадку, якщо вони викликані проведенням вибухових робіт, вийманням ґрунту із котлованів або кар'єрів, засипкою пустот або проведенням земляних робіт, а також добуванням або розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин;

3.6.5. Землетрусу, якщо при проектуванні, будівництві та експлуатації будівель та споруд не були враховані сейсмічні та геологічні умови місцевості, в якій розташовані ці будівлі та споруди.

Загальні виключення із страхових випадків і обмеження страхування.

3.7. Не визнаються страховими випадки (знищення, загибель або пошкодження Майна), якщо інше не передбачено умовами Договору, що сталися внаслідок:

3.7.1. Ядерного інциденту, впливу іонізуючого випромінювання або радіоактивного забруднення;

3.7.2. Військових дій, маневрів або інших військових заходів;

3.7.3. Громадянської війни, народних заворушень різного роду, страйків, актів тероризму;

3.7.4. Конфіскації, націоналізації та інших подібних заходів політичного характеру, що здійснюються згідно з розпорядженнями військової або цивільної влади та політичних організацій в країні Страхувальника;

3.7.5. Стихійного лиха (явища) - при оголошенні території, на якій знаходиться Майно, що підлягає страхуванню, територією на якій оголошено надзвичайну ситуацію, до моменту укладання Договору;

3.7.6. Корозії, гниття, зносу, самозаймання та інших природних властивостей окремих предметів;

3.7.7. Внутрішніх пошкоджень машин та обладнання, що не спричинені ніякими зовнішніми факторами;

3.7.8. Дії нормальних погодних умов, що є звичайними для даної пори року;

3.7.9. Застосування в будівлях, спорудах та приміщеннях бракованих матеріалів та конструкцій;

3.7.10. Заміни, ремонту, без згоди на те Страховика, дефектних матеріалів і конструкцій, обладнання або їх частин;

3.7.11. Самовільного перепланування будівель та споруд, встановлення та використання обладнання (в тому числі водопостачальних, каналізаційних, опалювальних систем і систем пожежогасіння), що не сертифіковане на території України, встановлене самостійно Страхувальником або особами, що не мають відповідних дозволів на таке встановлення;

3.7.12. Довгострокової експлуатації або будівельних дефектів;

3.7.13. Вологості всередині будівлі, споруди, приміщення (пліснява, грибок тощо);

3.7.14. Пошкодження водою Майна, що зберігалось в підвальних або інших приміщеннях подібного типу на відстані менше 20 см від поверхні підлоги;

3.7.15. Дії причин та обставин, що виникли до початку дії Договору, але були виявлені тільки після укладання Договору;

3.7.16. Пошкодження тиском, який виник не внаслідок вибуху, а також обробки вибухом або тиском у виробничих або інших цілях (зварювання вибухом, нанесення покриття ударною хвилею, зміцнення матеріалів вибухом, пересування вибухом, синтез речовини під час вибуху, вибухи в камерах згоряння двигунів різного типу, штамповка тиском, лиття під тиском, тощо);

3.7.17. Застосування вибухових речовин (динаміт, тротил, тощо) та інших хімічних сполук або суміші речовин, здатних до швидкої екзотермічної реакції, що супроводжується виділенням великої кількості тепла або газів, спеціально призначених для проведення вибухових робіт у тій чи іншій формі, або для екзотермічних реакцій в режимі теплового вибуху, саморозповсюджуючого високотемпературного синтезу, спалювання з метою отримання енергії, тощо;

3.7.18. Дій або бездіяльності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

3.7.19. Навмисних дій Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням

(усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

3.7.20. Порушення встановлених законом або іншими нормативними актами правил та норм протипожежної безпеки, зберігання, складування та експлуатації, або інших обов'язкових норм, встановлених по відношенню до окремих видів Майна;

3.7.21. Дії гризунів або інших шкідників;

3.7.22. Експлуатації Майна в несправному стані;

3.7.23. Пошкодження поверхні застрахованих скляних предметів (подряпини тощо);

3.3.24. Випадкового або навмисного фарбування застрахованих скляних предметів, в тому числі при безповоротній втраті склом прозорості;

3.3.25. Демонтажу або вилучення застрахованих скляних предметів з віконних (вітринних, дверних) рам або інших місць їх постійного розташування;

3.3.26. Дії на застраховані скляні предмети підвищеної температури (наприклад, дія на скло паяльних або кварцових ламп, гарячої води, тощо, з метою його руйнування або розморожування).

Примітка: Опалювальні прилади, плити, світлове рекламне устаткування повинні розташовуватись на відстані не менше 30 см від застрахованого скла;

3.7.27. Конструкторських та/або проектних прорахунків;

3.8. Згідно з Договором не відшкодовуються:

- неустойка (пеня, штраф);

- моральна шкода;

- упущена вигода (втрата прибутку);

- втрата товарного вигляду Майна;

- судові витрати, витрати, пов'язані з інфляційними процесами тощо;

- непрямі збитки (втрата прибутку, води, пари, електроенергії, тепла, тощо).

3.9. Не відшкодовуються витрати Страхувальника, що він несе під час перерви в процесі виробництва/господарської діяльності, якщо:

3.9.1. Під час перерви в процесі виробництва/господарської діяльності сталась подія, що має надзвичайний характер та збільшує період перерви в процесі виробництва/господарській діяльності з дати настання такої події;

3.9.2. Збільшення витрат сталось в зв'язку з оновленням виробництва у порівнянні з його станом безпосередньо перед завданням матеріального збитку;

3.9.3. Мали місце надзвичайні затримки у відбудові та відновленні виробництва, що не залежать від волі Страхувальника, пов'язані з веденням справ у судових установах, з'ясуванням відносин власності, володіння, оренди тощо;

3.9.4. Відбудова Майна або відновлення виробництва/господарської діяльності затримується у зв'язку з тим, що органами влади встановлені обмеження відносно відбудови або господарської діяльності Страхувальника з дати встановлення таких обмежень;

3.9.6. Збільшуються витрати, які несе Страхувальник під час перерви в процесі виробництва/господарській, внаслідок невикористання у відновлювальних роботах непошкодженої частини Майна;

3.9.7. Перерва в процесі виробництва/господарської діяльності одного з підрозділів підприємства призвела до припинення діяльності інших його підрозділів. Відшкодовуються витрати по відновленню діяльності цих підрозділів підприємства, якщо це передбачене Договором;

3.10. Не відшкодовуються наступні витрати Страхувальника, що він несе під час перерви в процесі виробництва/господарської діяльності:

3.10.1. Витрати, викликані зміною початкового проекту відновлення або зміною Страхувальником виду господарської діяльності, що не було узгоджено зі Страховиком;

3.10.2. Витрати на реконструкцію або плановий ремонт пошкодженого Майна;

3.10.3. Витрати по перевезенню товарів, що відправляються Страхувальником, і пов'язані з цим витрати;

3.10.4. Витрати на розширення або модернізацію виробництва/господарської діяльності в порівнянні з його станом на момент настання страхового випадку;

3.10.5. Змінні витрати:

- Збори, обов'язкові платежі, що підлягають сплаті в залежності від результатів виробничої/господарської діяльності;
- витрати на придбання сировини, напівфабрикатів і матеріалів, що використовуються у виробничій/господарській діяльності Страхувальника;
- ліцензійні і авторські винагороди, що виплачуються на основі обороту або обсягу продажу, а також винагороди винахідникам і страхові платежі;
- витрати по операціях, що не мають безпосереднього відношення до перерви у в процесі виробництва/господарської діяльності Страхувальника (операції з цінними паперами, земельними ділянками, вільними коштами або капіталами, тощо);

3.11. Поширення дії Договору щодо випадків, які є виключеннями зі страхових випадків, та щодо яких встановлено обмеження при страхуванні за умовами цього розділу Правил, можливе за умови включення додаткових умов до Договору та збільшення розміру страхового тарифу шляхом застосування підвищуючих коефіцієнтів.

4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

4.1. Страхова сума визначається за згодою між Страховиком і Страхувальником в межах вартості Майна на момент укладання Договору. Страхова сума може бути встановлена по окремому страховому випадку, групі страхових випадків, Договору в цілому.

4.2. Вартість Майна з метою його страхування визначається:

4.2.1. Для Майна, визначеного пп.2.4.1.1 – 2.4.5.5 цих Правил – виходячи з дійсної або балансової вартості:

4.2.2. Для товарів в обороті (товарних запасів), зазначених в п.2.4.6 цих Правил:

4.2.2.1. Для товарів в обороті (товарних запасів) придбаних Страхувальником - виходячи з розміру очікуваного середнього залишку товарів в обороті (товарних запасів) протягом наступних 12 місяців (за згодою Сторін можливе й інше визначенні вартості для цього виду Майна з наданням розрахунку);

4.2.2.2. Для товарів в обороті (товарних запасів) виготовлених Страхувальником - виходячи з витрат виробництва, необхідних для їх повторного виготовлення (виробничої собівартості). Вартість товарів, що виробляються Страхувальником, навіть якщо їх виробництво не завершено, сировини, напівфабрикатів, тощо, а також товарів, що реалізує Страхувальник, визначається як вартість повторного виготовлення. В будь-якому випадку вартість не може перевищувати ціну, за яку можна реалізувати готові вироби.

Примітка до п. 4.2.2: В випадку, коли страхова сума перевищує вартість товарів в обороті (товарних запасів) на момент настання страхового випадку, Страховик не відшкодовує Страхувальнику суму, що фактично перевищує розмір завданого збитку.

У разі знаходження на території страхування іншого аналогічного однорідного (незастрахованого) Майна, та страхова сума становить певну частку від вартості всього майна на момент настання страхового випадку, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховому випадку збитків.

4.2.3. Для Майна, визначеного пп.2.5.1. - 2.5.4., 2.5.11 – 2.5.15 цих Правил - виходячи з дійсної вартості;

4.2.4. Для Майна, визначеного пп.2.5.5 - 2.5.7., 2.5.10., 2.7.5 -2.7.11 цих Правил –виходячи з дійсної вартості, підтвердженої документально;

4.2.5. Для Майна, визначеного п. 2.5.8 цих Правил - виходячи з дійсної (номінальної) вартості;

4.2.6. Для Майна, визначеного п. 2.5.9 цих Правил - виходячи з дійсної або балансової вартості.

4.2.7. Для Майна, визначеного п. 2.7.1 – 2.7.4 цих Правил – виходячи з дійсної вартості, підтвердженої документально.

4.3. Якщо можливо відокремити частини (об'єкти) Майна, що включається до предмету Договору, страхова сума може встановлюватись для окремих частин (об'єктів) Майна;

4.3.1. Якщо Страхувальник не підтверджує документально розмір страхових сум за окремими частинами (об'єктами) Майна, або вони не визначені за згодою Сторін, Страховик відшкодує збитки, завдані внаслідок знищення або пошкодження окремих частин (об'єктів) Майна, в межах сум, визначених як питома вага цих частин в страховій сумі, згідно з наступними таблицями:

Питома вага окремих частин (об'єктів) нерухомого Майна. Таблиця 1.

Назва окремої частини (об'єкту) нерухомого Майна	Питома вага, % від страхової суми
Конструктивні елементи будівлі, споруди, приміщення	45
Зовнішнє оздоблення будівлі, споруди	5
Внутрішнє оздоблення будівлі, споруди, приміщення	30
Обладнання будівлі, споруди, приміщення	10
Інженерні мережі	10

Питома вага окремих конструктивних елементів будівлі, споруди. Таблиця 2.

Конструктивні елементи будівлі, споруди	Питома вага, % від страхової суми, визначеної для конструктивних елементів будівлі, споруди
Фундамент	8
Несучі стіни	22
Міжповерхові перекриття	14
Віконні та дверні отвори	6
Конструкції даху, покрівля	30
Сходи	14
В'їзна група	6

Питома вага окремих конструктивних елементів приміщення. Таблиця 3.

Конструктивні елементи приміщення	Питома вага, % від страхової суми, визначеної для конструктивних елементів приміщення
Несучі стіни	45
Міжповерхові перекриття	35
Віконні та дверні отвори	20

Питома вага елементів внутрішнього оздоблення. Таблиця 4.

Елементи внутрішнього оздоблення	Питома вага, % від страхової суми, визначеної для внутрішнього оздоблення
Оздоблення стін та перегородок (гіпсокартон, шпалери, фарба, кахель та інше)	22
Оздоблення підлоги (паркет, ламінат, лінолеум, плитка та інше)	32
Оздоблення стелі (підвісна стеля, шпалери, фарба та інше)	10
Вбудовані меблі	16
Вхідні та внутрішні двері та дверні коробки, віконні рами та склопакети, скло та вітражі, звичайні та декоративні дверні та віконні ручки, дверні замки	20

Примітка: У випадку, якщо одна з частин (об'єкт) Майна не включається до страхової суми за Договором, її питома вага розподіляється між іншими частинами (об'єктами) Майна пропорційно відношенню питомої ваги кожної частини (об'єкту) до сукупної питомої ваги усіх частин (об'єктів), що включені до страхової суми.

4.3.2. Страхувальник при укладанні Договору може змінити вищезазначені показники питомої ваги за погодженням зі Страховиком;

4.3.3. Зазначені розміри питомих ваг у відсотках від страхової суми застрахованого об'єкта є максимальними для визначення розміру збитків Страхувальника при повному знищенні будь-якої із зазначених частин;

- 4.4. За згодою Сторін вартість Майна, що приймається на страхування, визначається на підставі незалежної експертної оцінки, якщо визначення вартості Майна іншим способом може призвести до викривлення інформації щодо вартості Майна;
- 4.5. Витрати, зазначені в пп.2.9.1-2.9.5 цих Правил, відшкодовуються в межах страхових сум, що визначаються за згодою Сторін в Договорі;
- 4.6. За згодою Сторін Договору страхова сума може встановлюватися в межах повної вартості Майна (повне страхування) або в межах певної частини цієї вартості (страхування в частці);
- 4.7. У разі, коли страхова сума становить певну частку вартості Майна, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами Договору;
- 4.8. В тих випадках, коли Майно прийняте на страхування в певній частці від повної його вартості, всі застраховані частини (об'єкти) цього Майна вважаються застрахованими в тій самій частці;
- 4.9. В Договорі може бути передбачено, що страхова сума складає певну частку вартості Майна, але при виплаті страхового відшкодування не застосовується принцип пропорційності. Тобто, при настанні страхового випадку Страхувальнику виплачується страхове відшкодування в повному розмірі понесених збитків, але не більше страхової суми, визначеної Договором.
- 4.10. Розмір можливих витрат, зазначених в 2.9.4, які несе Страхувальник під час перерви в процесі виробництва/господарської діяльності, обчислюється на підставі документів бухгалтерського обліку за попередній рік (або період, аналогічний періоду відшкодування) та/або попередні 3-5 років з урахуванням сезонності виробництва, позиції підприємства Страхувальника на ринку, загальних тенденцій розвитку підприємства Страхувальника і всієї галузі в цілому, специфіки виробництва/господарської діяльності Страхувальника. За вимогою Страховика розрахунки мають бути підтверджені аудитором;
- 4.11. Після виплати страхового відшкодування, сума зобов'язань Страховика за Договором зменшується з моменту виплати страхового відшкодування, якщо інше не передбачено його умовами. У разі заміни (відновлення) пошкодженого Майна, Страхувальник має право відновити суму зобов'язань Страховика або збільшити її розмір, за умови сплати додаткового страхового платежу;
- 4.12. Страхова сума в період дії Договору може бути збільшена за заявою Страхувальника з обґрунтуванням причин збільшення, шляхом укладання Додаткової угоди до Договору та сплати додаткового страхового платежу;
- 4.13. В Договорі може бути передбачена франшиза - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно Договору.
Франшиза визначається за згодою Сторін при укладанні Договору у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі.
За згодою Сторін франшиза може встановлюватися:
- від страхової суми по окремій частині (об'єкту) у складі Майна;
  - від страхової суми по групі частин (об'єктів) Майна;
  - від загальної страхової суми за Договором;
  - від страхової суми, встановленої Договором по окремих страхових випадках, групі страхових випадків.
- Розмір франшизи встановлюється для кожного страхового ризику та діє для кожного страхового випадку. Якщо мали місце декілька страхових випадків, сума франшизи враховується при визначенні суми збитку в кожному випадку.
- 4.14. Договором може бути передбачено, що розмір франшизи може збільшуватись на певний відсоток від її розміру, визначеного Договором, для кожного наступного страхового випадку.

5. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

5.1. Страховик використовує розроблені ним базові страхові тарифи, що визначаються з урахуванням строку, предмету Договору і ступеню страхового ризику. Базові страхові тарифи є невід'ємною частиною цих Правил;

5.2. Страхові тарифи обчислюються актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страховий тариф при страхуванні Майна від

вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ визначається з урахуванням виду Майна, місцезнаходження Майна, наявності протипожежної системи та інших суттєвих в кожному конкретному випадку факторів, що впливають на ймовірність настання страхових випадків. Річні базові страхові тарифи (в % від страхової суми) для страхових ризиків та видів Майна, що передбачені цими Правилами, наведено в Додатку 1 до цих Правил;

5.3. В залежності від ступеню страхового ризику до страхових тарифів можуть застосовуватись підвищуючі та понижуючі коефіцієнти;

5.4. Норматив витрат Страховика на ведення справи при страхуванні Майна від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, визначений при розрахунках відповідних страхових тарифів згідно п. 5.2. цих Правил, зазначений в Додатку 1 до цих Правил;

5.5. Страхувальник має право сплачувати страховий платіж у готівковій формі чи безготівковою формі. Страховий платіж сплачується Страхувальником в строки, передбачені Договором;

5.6. За Договором, укладеним на строк менше одного року, страховий тариф розраховується у відсотках від суми річного страхового тарифу, згідно з Таблицею 3 Додатку № 1 до цих Правил, якщо інше не передбачено умовами Договору. При цьому кожний неповний місяць дії Договору при розрахунках страхового платежу вважається за повний;

5.7. Страховий платіж сплачується Страхувальником одноразово або частинами в порядку, в розмірі, в строки зазначені в Договорі;

5.8. Страхувальники згідно з укладеними Договорами мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальники-нерезиденти - у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених законодавством України;

5.9. В період дії Договору Страхувальник за згодою Страховика може внести в такий Договір зміни шляхом укладення Додаткової угоди стосовно розміру страхової суми. При збільшенні страхової суми величина доплати страхового платежу (ДСП) розраховується за формулою (1) для кожного предмету Договору окремо:

$$\text{ДСП} = (\Pi_2 - \Pi_1) \cdot K / T \quad (1)$$

де: Π_1 , Π_2 – страхові платежі по першочерговій і кінцевій страховим сумам відповідно;

K – кількість повних місяців, які залишилися до кінця дії договору страхування, при цьому неповний місяць приймається за повний;

T – строк дії договору страхування в повних місяцях.

5.10. При укладанні Договору строком на 1 рік Страхувальнику може бути надана можливість сплати страхового платежу частинами. Розміри відповідних частин страхового платежу і строки їх сплати визначаються в Договорі. При цьому обов'язковою для виконання є наступна вимога - кожний черговий платіж повинен бути сплачений до закінчення періоду, за який оплата вже виконана, якщо інше не передбачене Договором;

5.11. У разі, якщо на момент настання страхового випадку річний страховий платіж не сплачений Страхувальником в повному розмірі, страхове відшкодування здійснюється Страховиком пропорційно відношенню суми сплаченого страхового платежу до суми річного страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором;

5.12. У разі, якщо умовами Договору передбачена сплата річного страхового платежу частинами, і до зазначеного в Договорі строку не внесена відповідна частина річного страхового платежу (незалежно від причин), то дія Договору припиняється на наступний день після закінчення періоду, за який сплачено платіж, якщо інше не передбачено умовами Договору.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Строк дії Договору визначається за згодою Сторін. Договір вважається короткостроковим, якщо він укладений на строк менше одного року;

6.2. Договір набуває чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором;

6.3. Майно, визначене в Договорі, є застрахованим тільки на тій території, що зазначена в Договорі. Якщо Майно вилучається з місця дії Договору, дія Договору щодо цього Майна припиняється.

7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Договір укладається в письмовій формі, на підставі усної або письмової заяви Страхувальника. До укладання Договору Страхувальник на вимогу Страховика надає письмову Заяву на страхування та Опис Майна, що підлягає страхуванню. Форма зазначених документів встановлюється Страховиком, однак всі відомості, необхідні для їх заповнення вносяться Страхувальником. Опис Майна та Заява на страхування у разі їх оформлення є невід'ємною частиною Договору;

7.2. При укладанні Договору Страхувальник зобов'язаний надати Страховику інформацію та/або документи, що є підставою для визначення ступеню страхового ризику, а саме:

7.2.1. Документи, що дозволяють ідентифікувати особу Страхувальника;

7.2.2. Правоустановлюючі та технічні документи на Майно, договори оренди/майнового найму, застави/іпотеки, тощо;

7.2.3. Всю необхідну інформацію про Майно (на підставі бухгалтерських документів Страхувальника або інших документів, що підтверджують його місцезнаходження, вартість, кількісну та якісну характеристику, властивості, умови його експлуатації, зберігання та обслуговування);

7.2.4. При страхуванні дорогоцінного Майна, а також ювелірних та антикварних виробів, колекцій, унікальних предметів, електронно-обчислювальних машин, тощо, складається детальний опис Майна з визначенням дати виготовлення, характерних ознак, паспортних даних, вартості, тощо;

7.2.5. Експертну оцінку вартості Майна, на вимогу Страховика;

7.2.6. Всю інформацію про небезпечні умови на виробництві (небезпечні властивості речовин, що використовуються та отримуються, небезпечні виробничі процеси та операції, небезпечне обладнання, тощо, що можуть спричинити настання страхового випадку);

7.2.7. Баланс або довідку про фінансовий стан Страхувальника-юридичної особи за визначений Страховиком період, підтвержені аудитором (аудиторською фірмою), на вимогу Страховика;

7.2.8. Всю інформацію про укладенні договори страхування стосовно Майна з іншими страховиками;

7.3. Страхувальник несе відповідальність за повноту, достовірність та своєчасність подачі інформації, зазначеної в п. 7.2. цих Правил;

7.4. Якщо Страхувальник належним чином не повідомить Страховика про зміни в інформації, зазначеній в Заяві на страхування та Описі Майна, то в разі настання страхового випадку Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування, або в період дії Договору вимагати його дострокового припинення;

7.5. Договір укладається між Страхувальником та Страховиком у письмовій формі. Факт укладання Договору може посвідчуватись страховим Свідоцтвом (Полісом, Сертифікатом);

7.6. У випадку втрати Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату) в період дії Договору, Страховик видає Страхувальнику дублікат. Після видачі дублікату втрачені Договір або страхове Свідоцтво (Поліс, Сертифікат) є недійсними і виплати страхових відшкодувань по ним не здійснюються;

7.7. Будь-які зміни та доповнення до Договору вносяться за згодою Страхувальника і Страховика шляхом укладення Додаткових угод;

7.8. Договором можуть бути передбачені умови страхування інші, ніж викладені в цих Правилах, якщо це не суперечить законодавству України;

7.9. В Договорі Страхувальником та Страховиком може бути передбачено, що окремі положення цих Правил не включаються в Договір і не діють у конкретних умовах страхування. В разі, якщо конкретні умови Договору не узгоджуються з положеннями цих Правил, застосовуються умови, визначені Сторонами Договору.

8. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Дія Договору припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

- 1) закінчення строку дії;
- 2) виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
- 3) несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором строки. При цьому, Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору;
- 4) ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи, за винятком випадків, передбачених ст. 22, 23, 24 Закону України "Про страхування";
- 5) ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;
- 6) прийняття судового рішення про визнання Договору недійсним;
- 7) з моменту виникнення обставин, що змінюють ступінь страхового ризику, якщо Сторонами не погоджено інше;
- 8) в інших випадках, передбачених законодавством України;

8.2. Дію Договору може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору. Про намір достроково припинити дію Договору будь-яка Сторона зобов'язана повідомити другу Сторону не пізніше, як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору, якщо інше ним передбачено;

8.2.1. У разі дострокового припинення Договору за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору крім порушення строків виплати страхового відшкодування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю;

8.2.2. У разі дострокового припинення Договору за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором;

8.3. Договір вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених законодавством України.

Договір визнається недійсним і не підлягає виконанню також у разі:

- 1) якщо його укладено після настання страхового випадку;
- 2) якщо предметом Договору є майно, що підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили;

8.4. Договір визнається недійсним у судовому порядку;

8.5. В разі визнання Договору недійсним або неукладеним, кожна із Сторін зобов'язана повернути іншій Стороні все отримане за цим Договором, якщо інше не передбачено законодавством України;

8.6. Якщо Договором передбачено сплату страхового платежу частинами, і Страхувальником не сплачено чергову частину страхового платежу у передбачений Договором строк, Договір припиняє свою дію о 24:00 годині останнього дня строку, визначеного для сплати чергової частини страхового платежу. При цьому, всі події, що мають ознаки страхового випадку, які відбулись після припинення дії Договору, не визнаються страховими, а збитки, пов'язані з їх настанням, Страховиком не відшкодовуються. Якщо Страхувальником сплачено прострочену частину страхового платежу після припинення дії Договору, останній за згодою Страховика вважається поновленим на тих самих умовах з дати, наступної за датою надходження чергового страхового платежу на рахунок Страховика без зміни строку дії.

9. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Страхувальник має право:

9.1.1. Ознайомитися з умовами та Правилами страхування та вимагати від Страховика роз'яснень їх положень, порядку визначення розмірів страхової суми, страхового платежу та страхового відшкодування;

9.1.2. На одержання страхового відшкодування в розмірі та строки, визначені цими Правилами та/або Договором;

9.1.3. Вносити Страховику пропозиції щодо змін і доповнень до умов Договору;

9.1.4. Достроково припинити дію Договору, якщо це передбачено його умовами, з додержанням вимог законодавства України;

9.1.5. Збільшити розмір страхової суми шляхом укладання Додаткової угоди на строк, що залишився до закінчення дії Договору, з внесенням додаткового страхового платежу;

9.1.6. Надавати Страховику додаткову інформацію та документи, що стосуються обставин страхового випадку;

9.1.7. На одержання від Страховика дублікату Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату) у разі втрати оригіналу;

9.1.8. За погодженням зі Страховиком замінити сторону Договору щодо Майна, майновий інтерес стосовно якого був втрачений;

9.1.9. При укладанні Договору призначати фізичних або юридичних осіб, які можуть зазнати збитків в результаті настання страхового випадку (Вигодонабувачів), для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачене Договором.

9.2. Страхувальник зобов'язаний:

9.2.1. Своєчасно вносити страхові платежі в порядку і на умовах, визначених Договором;

9.2.2. При укладанні Договору надати Страховику достовірну інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеню страхового ризику, і надалі в письмовій формі інформувати його про будь-яку зміну в ступені страхового ризику, в тому числі: страхування Майна в іншій страховій компанії; передача Майна в оренду, в суборенду, лізинг, найм, в податкову заставу, заставу/іпотеку; збільшення/зменшення вартості Майна; проведення реконструкції, перепланування, ремонтних робіт в приміщенні, що належать Страхувальнику, або в приміщеннях, що безпосередньо межують з застрахованим; зміна Вигодонабувача; перепрофілювання Майна; зміна переліку Майна, зміна місця знаходження Майна; наявність подій, що збільшують вірогідність настання страхового випадку, а також якщо відбулися будь-які зміни, що, якби Сторони мали змогу це передбачити, то Договір взагалі не було б укладено, або було б укладено на інших умовах, тощо;

9.2.3. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

9.2.4. При укладанні Договору повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмету договору;

9.2.5. Повідомити Страховика про настання страхового випадку, в строк, передбачений в Договорі;

Договором також можуть бути передбачені інші обов'язки Страхувальника, в тому числі:

9.2.6. При зміні умов страхування в частині ступеню і складу ризиків, вартості та переліку Майна, перепрофілювання Майна, тощо, в письмовій формі повідомити про це Страховика протягом 72-х годин з моменту настання такої зміни та укласти Додаткову угоду, або припинити дію Договору;

9.2.7. Приймати необхідні заходи безпеки при використанні Майна, а також виконувати розпорядження та рекомендації компетентних органів і представників Страховика з метою запобігання настанню страхового випадку;

9.2.8. Забезпечити належну охорону Майна;

9.2.9. Повідомити Страховика про факти настання страхових випадків за останні 5 років, що передували року укладання Договору;

9.2.10. До прибуття представника Страховика та/або експерта зберігати все Майно, що залишилося (як пошкоджене, так і не пошкоджене), в тому стані, в якому воно знаходилось після настання події, що має ознаки страхового випадку, та надати його для огляду представнику Страховика та/або експерту;

9.2.11. Надати Страховику можливість проводити огляд і обстеження Майна, приймати участь у розслідуванні причин настання страхового випадку та визначенні розміру збитку;

9.2.12. Надавати Страховику всю наявну інформацію та документи, що стосуються факту, причин, обставин настання страхового випадку та розміру завданого збитку;

9.2.13. Дотримуватися правил протипожежної безпеки, інструкцій та інших нормативних документів по зберіганню, складуванню, експлуатації і обслуговуванню Майна, а також використовувати це Майно відповідно до його цільового призначення;

9.2.14. Протягом 10-ти днів з дати отримання вимоги Страховика або страхового відшкодування передати документи Страховику, що нададуть йому право вимоги до осіб, відповідальних за завдані збитки, якщо інші строк та порядок не передбачений Договором;

9.2.15. Повідомити Страховика про будь-які кошти або майно, одержані від третіх осіб в рахунок відшкодування завданого внаслідок страхового випадку збитку;

9.2.16. Утримуватись від дій, що роблять неможливим здійснення права зворотної вимоги Страховика до особи, відповідальної за завдані збитки;

9.2.17. негайно, але не пізніше 2-х діб з дня, коли Страхувальнику стало про це відомо, повідомити Страховика про порушення кримінальної справи, порушення провадження у справі про адміністративні правопорушення, провадження в порядку іншого судочинства стосовно події, що має ознаки страхового випадку;

9.2.18. Ставитись до Майна так само дбайливо, якби воно було не застраховано; не допускати дій або бездіяльності, що призвели б до настання страхового випадку;

9.2.19. Дотримуватись умов цих Правил, Договору, вимог законодавства;

9.2.20. Повідомити Страховика про втрату або зміну майнового інтересу до Майна протягом 10-ти календарних днів з дати його втрати або зміни;

9.2.21. Вчиняти інші дії та/або утримуватись від вчинення дій, передбачених цими Правилами, Договором та законодавством України;

9.2.22. Повернути Страховику отримане від нього страхове відшкодування у відповідному розмірі протягом 10-ти днів, якщо інший строк не передбачений Договором, з моменту:

9.2.22.1. Відшкодування третіми особами збитків, завданих внаслідок страхового випадку;

9.2.22.2. Виявлення обставин, які відповідно до цих Правил та/або Договору, законодавства повністю або частково позбавляють Страхувальника (Вигодонабувача) права на одержання страхового відшкодування;

9.2.23. Договором можуть бути передбачені й інші обов'язки Страхувальника;

9.3. Страховик має право:

9.3.1. До укладання Договору та протягом строку його дії перевіряти стан і вартість Майна, виконання Страхувальником умов Договору, додержання ним правил (стандартів) безпеки, проведення робіт та зберігання Майна, а також достовірність наданих Страхувальником відомостей;

9.3.2. Здійснювати огляд та інспекцію Майна із залученням своїх представників, експертів, та представників компетентних органів;

Примітка: Страхувальник зобов'язаний допускати представників Страховика, експертів, представників компетентних органів в будь-який робочий час. У разі невиконання умов, зазначених в цьому пункті, Страховик має право достроково припинити дію Договору.

9.3.3. Отримувати від Страхувальника всю необхідну інформацію для укладання Договору та оцінки ступеню страхового ризику;

9.3.4. Без пояснення причин відмовити Страхувальнику в прийнятті Майна на страхування;

9.3.5. Розпочати огляд місця події, Майна незалежно від отримання повідомлення Страхувальника про подію та розпочати визначення розміру прямого збитку. Зазначені дії Страховика не є підтвердженням визнання події страховим випадком. У разі, якщо Страхувальник чи його представник відмовляють Страховику в цьому або створюють перешкоди, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування;

9.3.6. Вносити зміни до Договору або достроково припинити його дію, якщо інше не передбачено Договором;

9.3.7. При отриманні письмового повідомлення Страхувальника про зміни в ступені ризику не пізніше 48-х годин прийняти рішення та повідомити Страхувальника про зміну умов Договору або припинення його дії з моменту виникнення такої зміни;

9.3.8. Брати участь в рятуванні і збереженні Майна, що не може розглядатись як визнання факту настання страхового випадку;

9.3.9. Робити запити в правоохоронні органи, фінансові установи, медичні заклади і інші підприємства, установи і організації, які володіють інформацією про причини, обставини

страхового випадку та розмір завданого збитку, а також самостійно з'ясувати причини і обставини страхового випадку;

9.3.10. Відмовити у виплаті страхового відшкодування, за наявності підстав та на умовах, передбачених цими Правилами та/або Договором, та/або законодавством України;

9.3.11. Відстрочити виплату страхового відшкодування за наявності підстав, передбачених Правилами та/або Договором, а також здійснювати виплату страхового відшкодування частинами;

9.3.12. Достроково припинити дію Договору у відповідності до його умов, умов цих Правил та законодавства України;

9.3.13. На здійснення права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки;

9.3.14. Вирахувати із належної Страхувальнику суми страхового відшкодування суми, одержані Страхувальником від третіх осіб та/або суми, еквівалентні вартості майна, одержаного від третіх осіб в рахунок відшкодування збитку, завданого страховим випадком;

9.4. Страховик зобов'язаний:

9.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

9.4.2. Видати Страхувальнику дублікат Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату) у випадку втрати Страхувальником Договору або страхового Свідоцтва (Полісу, Сертифікату);

9.4.3. Протягом 2-х робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходи щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхової виплати або страхового відшкодування Страхувальнику;

9.4.4. При настанні страхового випадку здійснити страхову виплату або виплату страхового відшкодування у передбачений Договором строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;

9.4.4. Відшкодувати додаткові витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку, якщо це передбачено умовами Договору;

9.4.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили ступінь страхового ризику, або збільшення вартості Майна, переукласти з ним Договір або укласти Додаткову угоду до Договору;

9.4.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом;

9.4.7. У випадку прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування письмово повідомити про це Страхувальника з обґрунтуванням причин відмови в строк, передбачений цими Правилами та/або Договором;

9.5. Страховик та Страхувальник мають також інші права та обов'язки, визначені в інших Розділах цих Правил та/або Договору, а також передбачені законодавством України.

9.6. Умовами Договору можуть бути передбачені інші (додаткові) права та обов'язки Страховика та Страхувальника.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

10.1. При настанні події, що має ознаки страхового випадку, Страхувальник повинен здійснити наступні дії:

10.1.1. Негайно, але в будь-якому разі не пізніше 24-х годин з моменту настання події, повідомити про це Страховика письмово, якщо інше не передбачено Договором;

10.1.2. Вжити заходів щодо рятування та збереження Майна, усунення причин, які сприяють збільшенню розміру збитку;

10.1.3. Негайно, як тільки стане відомо, але не пізніше 24 годин з моменту настання події, повідомити про неї відповідні компетентні органи;

10.1.4. Забезпечити збереження до прибуття представника Страховика та/або експерта Майна та місця події, що має ознаки страхового випадку, в тому стані, в якому вони знаходились після настання вищезазначеної події;

Примітка: У випадку, коли таке збереження може призвести до збільшення розміру збитків, зміна стану, в якому знаходились Майно та місце події, що має ознаки страхового випадку, можлива лише за письмовою згодою Страховика.

10.1.5. Забезпечити можливість огляду та обстеження місця події, Майна представнику Страховика та/або експерту для визначення причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, та розміру прямого збитку. Якщо Страхувальник не забезпечив представнику Страховика та/або експерту можливість огляду та обстеження Майна, або створював перешкоди у визначенні обставин, характеру та розміру збитку, то Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування;

10.1.5. Прийняти участь в огляді та обстеженні місця події, Майна, а також у визначенні причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, розміру прямого збитку та підписати документи, в яких зазначені причини, обставини події та розмір прямого збитку;

10.2. Несвоєчасне повідомлення Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку без поважних причин надає останньому право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо Страхувальником не буде доведено, що він не мав можливості своєчасно повідомити Страховика;

10.3. Невиконання Страхувальником умов п.10.1. цих Правил є підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування.

11. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

11.1. Підставою для виплати страхового відшкодування є рішення про виплату страхового відшкодування, що приймається Страховиком протягом 30-ти робочих днів з дня одержання від Страхувальника документів, зазначених в п.11.2 цих Правил та/або документів, визначених Договором, якщо інший строк не передбачений умовами Договору;

11.2. Рішення про виплату страхового відшкодування приймається Страховиком на підставі наступних документів:

11.2.1. Письмового повідомлення (заяви) про настання події, що відбулася в період дії Договору та має ознаки страхового випадку;

11.2.2. Письмової заяви Страхувальника на виплату страхового відшкодування.

До заяви додаються:

- документи, що дозволяють ідентифікувати особу Страхувальника та/або Вигодонабувача;

- Договір страхування або інший документ, виданий Страховиком, що посвідчує факт укладання Договору;

- платіжний документ, що підтверджує факт сплати страхового платежу;

- документи, що підтверджують майновий інтерес Страхувальника та/або Вигодонабувача до предмету Договору;

- технічний паспорт на Майно (при наявності);

- інструкція з експлуатації Майна (при наявності);

- за наявності - перелік осіб, які відповідальні за завдані збитки із зазначенням П.І.Б./найменування, місця реєстрації та проживання/місцезнаходження, телефону, дати народження;

- документи, необхідні для підтвердження факту, причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, та визначення розміру завданих збитків:

- документи компетентних органів (Міністерства з надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС, Державної гідрометеорологічної служби, органів місцевого самоврядування, органів виконавчої влади, тощо), що підтверджують факт настання події, що має ознаки страхового випадку, відповідно до характеру події;

- перелік пошкодженого, знищеного Майна;

- документи, що підтверджують розмір збитку (бухгалтерські документи, рахунки, калькуляція або кошторис на проведення ремонтних робіт, тощо);

- документи, що підтверджують розмір понесених Страхувальником додаткових витрат, зазначених в пп.2.9.1-2.9.5 цих Правил;

- інші документи на вимогу Страховика, що стосуються факту, причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, та розміру завданого збитку;

11.2.3. Акт огляду місця події (що складається за участю Страхувальника та Страховика);

11.2.4 Акт про прямий фактичний збиток (складається за згодою Страхувальника та Страховика).

11.3. У разі недостатності наданих Страхувальником документів для встановлення факту, обставин, причин настання страхового випадку та/або розміру завданих збитків, Страхувальник на вимогу Страховика зобов'язаний надати також інші документи. При цьому Страховик має право продовжити строк для прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування до моменту надання Страхувальником таких документів;

11.4. У разі виникнення спорів між Сторонами щодо кваліфікації події як страхового випадку, причин та обставин, розміру збитку, який підлягає відшкодуванню у зв'язку з настанням страхового випадку, та виникнення сумнівів у Страховика щодо достовірності інформації, зазначеної в документах, кожна із Сторін має право на проведення за власний рахунок незалежної експертизи. Прийняття Страховиком в такому випадку рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування може бути відстрочено, але не більше ніж на 6 місяців;

11.5. Виплата страхового відшкодування проводиться в розмірі прямого збитку, завданого Страхувальнику або Вигодонабувачу, але не більше страхової суми, зазначеної в Договорі;

11.6. Розмір прямого збитку, завданого внаслідок настання страхового випадку, визначається:

11.6.1. При знищенні Майна - в розмірі дійсної вартості Майна з врахуванням зносу на дату настання страхового випадку та вартості наявних залишків, придатних для подальшого використання;

11.6.2. При загибелі Майна - в розмірі дійсної вартості Майна;

11.6.3. При пошкодженні Майна - в розмірі вартості робіт на відновлення з врахуванням зносу на дату настання страхового випадку на замінені деталі, вузли, матеріали.

Вартість робіт на відновлення включає:

- вартість матеріалів та запасних частин необхідних для відновлення (ремонт) Майна до того стану, в якому Майно було до настання страхового випадку;

- вартість відновлювальних робіт;

Вартість робіт на відновлення не включає:

- вартість робіт, пов'язаних із зміною та/або покращанням характеристик Майна;

- вартість робіт, пов'язаних з тимчасовим (допоміжним) ремонтом або відновленням Майна;

- вартість робіт, пов'язаних з профілактичним ремонтом і обслуговуванням обладнання, а також інші витрати, понесені незалежно від факту настання страхового випадку;

- вартість робіт по заміні або ремонту Майна, що знаходиться на гарантійному або на абонементному обслуговуванні, якщо завод-виробник або відповідне ремонтне підприємство зобов'язані здійснити заміну або ремонт безкоштовно в рахунок абонементних платежів;

- інші витрати, що перевищують межу необхідних для відновлення Майна;

11.7. Розмір непрямого збитку, завданого внаслідок настання страхового випадку, визначається в межах витрат, зазначених в пп.2.9.1-2.9.5 цих Правил;

11.8. З визначеної суми завданих збитків вираховується частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором (франшиза), та суми, одержані Страхувальником в порядку відшкодування завданого збитку від третіх осіб;

11.9. Якщо Страхувальником/Вигодонабувачем здійснюється заміна пошкоджених частин Майна, незважаючи на те, що був можливий їх ремонт без загрози подальшої експлуатації Майна, то Страховик відшкодовує Страхувальнику/Вигодонабувачу тільки вартість ремонту цих частин, але не більше вартості заміни таких частин;

11.10. У разі порушення кримінальної справи, порушення провадження у справі про адміністративні правопорушення, порушення провадження в порядку цивільного або господарського судочинства, рішення про виплату страхового відшкодування приймається після закінчення досудового слідства (закриття справи) або постановлення вироку у кримінальній справі, або винесення постанови чи ухвали суду про застосування примусових заходів медичного характеру, або винесення постанови по справі про адміністративні правопорушення, або прийняття рішення по цивільній (господарській) справі. В цьому випадку строк прийняття рішення про виплату страхового відшкодування може бути продовжений до 12 місяців з дати порушення кримінальної справи, порушення провадження у

справі про адміністративні правопорушення, порушення провадження в порядку цивільного або господарського судочинства. При подачі Страхувальником або Вигодонабувачем заяви до суду, що стосується події, яка має ознаки страхового випадку, вони зобов'язані залучити Страховика в якості третьої особи без самостійних вимог. Порушення цього зобов'язання може бути підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування;

11.11. Рішення про виплату страхового відшкодування оформляється Розпорядженням про виплату страхового відшкодування.

Примітка: в Розпорядженні про виплату страхового відшкодування зазначаються:

- підстави для виплати страхового відшкодування;
- вказівка про складання Страхового акту, що повинен містити розрахунок розміру страхового відшкодування;
- вказівка посадовій особі Страховика про письмове витребування документів та реалізацію права вимоги до винної особи за завдані Страхувальнику або Вигодонабувачу збитки.

Страховик проводить виплату страхового відшкодування на підставі Страхового акту протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту прийняття такого рішення, якщо інший строк не передбачений умовами Договору. Днем виплати страхового відшкодування є день списання грошових коштів з рахунку Страховика або день отримання Страхувальником грошових коштів в касі Страховика;

11.12. Якщо до Договору були внесені зміни, що оформлені належним чином, стосовно розмірів страхової суми, Страховик здійснює виплату страхового відшкодування з врахуванням останньої зміни, що була внесена до настання страхового випадку;

11.13. Після визначення розміру збитків, завданих Страхувальнику внаслідок настання події, що має ознаки страхового випадку, Страховик має право провести експертну оцінку Майна з метою визначення його дійсної вартості на момент настання такої події. У разі, якщо страхова сума становить певну частку вартості Майна, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховому випадку збитків, якщо інше не передбачено умовами Договору;

11.14. Якщо Страхувальник продовжує експлуатувати (використовувати) Майно, що потребує ремонту, Страховик відшкодовує збиток тільки в розмірі, що не був спричинений такою експлуатацією (таким використанням);

11.15. Страхувальник не має права відмовлятися від Майна (його частин), що залишилося після страхового випадку, навіть і пошкодженого, якщо інше не передбачене Договором. Залишкова вартість такого Майна підлягає вирахуванню із суми збитку.

11.16. Після виплати Страховиком страхового відшкодування, яке становить частину страхової суми, Договір зберігає чинність до закінчення строку його дії. При цьому, якщо Договором не передбачено інше, сума зобов'язань Страховика зменшується на суму виплаченого страхового відшкодування, і до наступних виплат страхових відшкодувань застосовується принцип пропорційності, тобто виплата страхового відшкодування буде здійснюватись пропорційно співвідношенню суми зобов'язань Страховика, зменшеної на суму вже проведеної виплати страхового відшкодування, до початкової страхової суми, передбаченої Договором;

11.17. Якщо Майно застраховане у кількох страховиків і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість Майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості Майна. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним Договором;

11.18. Сума страхового відшкодування за одним страховим випадком або декількома страховими випадками не може перевищувати страхову суму, обумовлену Договором. Якщо страхове відшкодування виплачене в розмірі повної страхової суми, дія Договору припиняється;

11.19. Виплата страхового відшкодування не проводиться, якщо збиток повністю відшкодований третьою особою;

11.20. У разі, якщо після виплати страхового відшкодування, Страхувальнику третьою особою відшкодовані збитки в повному обсязі, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику виплачене страхове відшкодування. У разі, якщо після виплати страхового відшкодування, Страхувальнику третьою особою відшкодовані збитки частково,

Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику суму відшкодування, отриманого від третьої особи;

11.21. Якщо інше не передбачено умовами Договору, сума страхового відшкодування може включати витрати, які поніс Страхувальник протягом тимчасової перерви у процесі виробництва/господарській діяльності. Зазначені витрати визначаються на підставі даних бухгалтерського обліку Страхувальника виходячи із фактичного розміру поточних (постійних) витрат та у межах встановленої страхової суми. Період відшкодування визначається згідно з фактичним строком відновлення виробництва в межах строку, визначеного на підставі цих Правил та Договором. Перелік поточних (постійних) витрат Страхувальника визначений п.2.9.4 цих Правил;

11.22. Страхове відшкодування по витратах, визначених пп.2.9.1-2.9.3, 2.9.5 цих Правил, виплачується тільки в тому випадку, якщо це передбачено Договором, та в межах страхової суми, визначеної за згодою Сторін в Договорі;

11.23. Із суми нарахованого до сплати страхового відшкодування утримується несплачена відповідна частина платежу незалежно від того, настав строк її сплати чи ні, якщо інше не передбачено умовами Договору;

11.24. У випадку припинення діяльності Страхувальника-юридичної особи шляхом його реорганізації, його права на отримання страхового відшкодування переходять до правонаступника згідно законодавства України;

11.25. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування до одержання необхідної інформації, але не більше, ніж на 6 місяців з дня отримання заяви Страхувальника, у випадках, коли:

11.25.1. У нього з'явилися обґрунтовані сумніви стосовно наявності прав Страхувальника або іншої третьої особи, на користь якої укладено Договір, на отримання страхового відшкодування;

11.25.2. Надані документи не дають змоги повністю з'ясувати причини і обставини страхового випадку, розмір завданих збитків;

11.25.3. Обсяг і характер пошкоджень Майна не відповідають причинам і обставинам, зазначеним Страхувальником в Заяві про настання події.

12. ВІДМОВА У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком протягом 30 (тридцяти) робочих днів з моменту одержання всіх необхідних документів, передбачених п.11.2 цих Правил, якщо інший строк не передбачений умовами Договору;

12.2. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування оформляється Розпорядженням про відмову у виплаті страхового відшкодування та письмово повідомляється Страхувальнику протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення з обґрунтуванням причин відмови, якщо інший строк не передбачений умовами Договору;

Примітка: в Розпорядженні про відмову у виплаті страхового відшкодування зазначаються:

- підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування;
- вказівка про письмове повідомлення Страхувальника про відмову у виплаті страхового відшкодування.

12.3. Підставою для відмови Страховика у здійсненні страхових виплат або виплаті страхового відшкодування в повному обсязі або частково є:

12.3.1. Навмисні дії Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника, або особи, на користь якої укладено Договір, встановлюється відповідно до законодавства України;

12.3.2. Вчинення Страхувальником, повнолітнім членом його родини, особою, на користь якої укладено Договір, їхніми працівниками або іншими особами, що діяли за їх дорученням (усним чи письмовим) або з їх відома, злочину, що призвів до настання страхового випадку;

12.3.3. Подання Страхувальником або Вигодонабувачем неправдивих відомостей про предмет Договору, про факт, обставини або причини настання страхового випадку (події, що має ознаки страхового випадку);

12.3.4. Отримання Страхувальником або особою на користь якої укладено Договір, повного відшкодування збитків від третьої особи;

12.3.5. Несвоєчасне повідомлення Страховика та/або відповідні компетентні органи про настання страхового випадку без поважних на це причин, або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру завданих збитків;

Договором також можуть бути передбачені інші підстави для відмови, в тому числі:

12.3.6. Відсутність необхідних документів та (або) відомостей, які підтверджують факт, причини, характер або обставини настання страхового випадку та/або розмір завданого збитку;

12.3.7. Невжиття Страхувальником заходів щодо запобігання або зменшення збитків, або рятування чи збереження Майна після настання страхового випадку, що призвело до знищення Майна або його додаткового пошкодження;

12.3.8. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страховика про всі відомі Страхувальнику обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеню страхового ризику, в тому числі: страхування Майна в іншій страховій компанії; передача Майна в оренду, в суборенду, лізинг, найм, в податкову заставу, заставу/іпотеку; збільшення/зменшення вартості Майна; проведення реконструкції, перепланування, ремонтних робіт в приміщенні, що належать Страхувальнику, або в приміщеннях, що безпосередньо межують з застрахованим; зміна Вигодонабувача; перепрофілювання Майна; зміна переліку Майна, зміна місця знаходження Майна; наявність подій, що збільшують вірогідність настання страхового випадку, а також якщо відбулися будь-які зміни, що, якби Сторони мали змогу це передбачити, то Договір взагалі не було б укладено, або було б укладено на інших умовах, тощо;

12.3.9. Невиконання чи неналежне виконання Страхувальником обов'язків, покладених на нього цими Правилами та/або Договором, законодавством України;

12.3.10. Якщо обсяг і характер пошкоджень Майна не відповідають причинам і обставинам заявленої події;

12.3.11. Якщо Страхувальник не забезпечив збереження до прибуття представника Страховика та/або експерта Майно та місце події, що має ознаки страхового випадку, в тому стані, в якому вони знаходились після настання події, що має ознаки страхового випадку, не забезпечив можливість або чинив перешкоди при проведенні огляду та обстеження місця події, Майна для визначення факту, причин та обставин настання події, що має ознаки страхового випадку, та визначення розміру збитку;

12.3.12. Інші випадки, передбачені законодавством України;

12.4. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо:

12.4.1. Страхувальник не усунув протягом узгодженого зі Страховиком строку обставини, що істотно підвищують ступінь ризику та про необхідність ліквідації яких Страховик повідомляв Страхувальника, якщо інше не обумовлено Договором;

12.4.2. Страховиком, правоохоронними або судовими органами буде встановлено, що Страхувальник з метою збільшення розміру збитків включив до переліку знищеного, пошкодженого Майна таке Майно, що було знищене, пошкоджене не внаслідок страхового випадку;

12.4.3. Не були погоджені зі Страховиком у письмовій формі зміни ступеню страхового ризику протягом дії Договору, якщо інше не передбачене Договором;

12.4.4. Дії або бездіяльність Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, що призвели до настання страхового випадку;

12.5. Договором можуть бути передбачені й інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування;

12.6. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником у судовому порядку.

13. ПРАВО ВИМОГИ СТРАХОВИКА ДО ОСОБИ, ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ЗА ЗАВДАНІ ЗБИТКИ

13.1. До Страховика, після виплати страхового відшкодування за Договором, в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за завданий збиток;

13.2. Страхувальник (або інша особа, що одержала страхове відшкодування) зобов'язаний передати право вимоги Страховику по отриманому страховому відшкодуванню та документи, що підтверджують право вимоги Страхувальника (або іншої особи, що одержала страхове відшкодування) до осіб, відповідальних за заподіяну шкоду Майну.

13.3. У випадку повного або часткового відшкодування Страхувальнику особою, відповідальною за завданий збиток після отримання останнім страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику протягом 10-ти робочих днів отримане страхове відшкодування в межах сплаченої особою, відповідальною за завданий збиток, суми.

14. ПОРЯДОК ВИРШЕННЯ СПОРІВ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

14.1. За невиконання або неналежне виконання умов Договору Сторони несуть відповідальність, передбачену Договором та законодавством України.

14.2. Всі спори та розбіжності, які виникають з Договору, вирішуються Сторонами шляхом переговорів, а у разі недосягнення згоди – судом відповідно до законодавства України.

15. ОСОБЛИВІ УМОВИ

15.1. Правовідносини Сторін, пов'язані з страхуванням Майна, регулюються законодавством України, цими Правилами, навіть якщо це не зазначено в Договорі.

15.2. В Договорі Сторонами можуть бути передбачені інші особливі умови;

15.3. Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, зазначені в цих Правилах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», передбачаються в Договорі.

Базові річні страхові тарифи

Таблиця 1

№ п/п	Види майна	Тариф, %										
		Ризики										
		Вогневі				Стихійні лиха (явища)						
		Пожежа	Пошкодження димом	Вибух	Удар блискавки, що викликав пожежу	Землетрус, зсув, обвал, осип, осідання, провали, карстові провали	Каменепад, сль, сход снігової лавини	Град (великий град), злива (сильний дощ)	Дуже сильний снігопад, тиск снігу, що виник внаслідок дуже сильного снігопаду, сильне налипання снігу, дуже сильний мороз, дуже сильна спека	Сильний вітер, включаючи шквали і смерчі	Водопілля, паводь (високий рівень води), підтоплення (підвищення рівня ґрунтових вод)	Паління на Майно пілотованого літаючого апарату, його частин, валізагу та багажу, що ним перевозяться, а також розлив палива, що знаходиться в баках цього літаючого апарату
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Нерухоме майно:												
1	будівлі, споруди, приміщення	0,12	0,1	0,12	0,1	0,1	0,03	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
2	конструктивні елементи будівель, споруд, приміщень	0,1	0,07	0,1	0,1	0,1	0,03	0,05	0,05	0,06	0,05	0,05
3	земельні ділянки з поліпшеннями або без поліпшень	0,08	0,04	0,08	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
4	оздоблення будівель, споруд, приміщень	0,2	0,15	0,15	0,1	0,05	0,03	0,05	0,05	0,05	0,08	0,05
5	обладнання будівель, споруд, приміщень	0,15	0,1	0,1	0,1	0,05	0,03	0,05	0,05	0,1	0,1	0,05
6	Інженерні мережі	0,08	0,12	0,1	0,05	0,04	0,03	0,03	0,08	0,1	0,1	0,02
7	Інженерні споруди	0,08	0,12	0,1	0,07	0,04	0,03	0,03	0,08	0,1	0,1	0,02
8	Передавальні пристрої	0,15	0,12	0,2	0,1	0,04	0,03	0,03	0,08	0,1	0,1	0,02
Рухоме майно:												
9	Обладнання, механізми	0,25	0,1	0,25	0,1	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
10	Спеціальна та сільськогосподарська техніка	0,2	0,07	0,2	0,1	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
11	Транспортні засоби під час зберігання на торговельних майданчиках, експонування	0,15	0,12	0,15	0,1	0,08	0,05	0,1	0,05	0,18	0,05	0,05
12	Товари в обороті (товарні запаси)	0,25	0,15	0,2	0,1	0,08	0,05	0,05	0,08	0,05	0,08	0,05
Майно, що страхується на особливих умовах:												
13	Скляні предмети	0,15	0,1	0,2	0,05	0,1	0,1	0,12	0,12	0,1	0,1	0,05
14	Ювелірні вироби, предмети із дорогітнних металів, вироби з коштовних металів, коштовних та	0,2	0,2	0,3	0,05	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,05

	напівкоштовних каменів											
15	Грошові знаки, бланки цінних паперів, грошові знаки у вигляді монет,	0,3	0,25	0,3	0,01	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,08	0,05
16	Банкомати, засоби зчитування та обробки інформації	0,12	0,1	0,1	0,05	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,05
17	Цілісні майнові комплекси	0,15	0,1	0,15	0,1	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05

1. Предметом Договору страхування, якщо це передбачене Договором, можуть бути також Майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з розумними і доцільними витратами, котрі він повинен здійснити при настанні страхового випадку, а саме:

Таблиця 2

№ п/п	Види витрат (пп.2.9.1 – 2.9.4 Правил)	Тариф, %
1	2.9.1. Всі необхідні і доцільно здійснені витрати по рятуванню Майна, а також по зменшенню та/або запобіганню збитку і встановленню його розміру	0,04
2	2.9.2. Витрати на заходи по відновленню пошкодженого та/або знищеного Майна, а саме по розбиранню і/або переміщенню будівель, споруд, обладнання на нове місце, повторний монтаж або відновлення частин Майна	0,035
3	2.9.3. Витрати по прибиранню, зазначеної в Договорі території, від уламків (залишків) Майна, що було пошкоджене внаслідок страхового випадку	0,03
4	2.9.4. Поточні (постійні) витрати, які несе Страхувальник в період перерви в процесі виробництва/господарської діяльності з метою відновити перерване виробництво/господарську діяльність	0,1
5	2.9.5. Інші витрати, що повинен здійснити Страхувальник при настанні страхового випадку;	0,15

2. Виходячи із ступеню страхового ризику при встановленні ставки страхового тарифу можливе застосування понижуючого (від 1,0 до 0,01) або підвищуючого (від 1,0 до 20,0) коефіцієнтів, враховуючи фактори, що збільшують або зменшують вірогідність настання страхового випадку, у тому числі:

- вид підприємства, діяльності;
- вид та вартість майна;
- місцезнаходження майна;
- збитковість за останні 3 роки діяльності;
- вид та ступінь ризику, ступінь безпеки, засоби безпеки;
- інші фактори, при наявності яких збільшується або зменшується вірогідність настання страхового випадку.

3. При укладанні Договору на строк менше одного року застосовуються коефіцієнти, наведені в Таблиці 3.

Таблиця 3

Строк страхування (місяці)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнти	0,20	0,30	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

4. Нормативні витрати на ведення справи за цими Правилами складають 40% в структурі вищенаведених тарифів.

Актуарій

Диплом № 21 від 17.09.1999р.

Шапошнікова С.В.